

Dokter Wittenberg Stichting

BELEIDSVERANTWOORDING 2003-2007

Deventer april 2009

INLEIDING

Dokter Willem Wittenberg, psychiater in de regio stedendriehoek, overleden in 1996 en zijn echtgenote mevrouw Jacqueline Wittenberg-Willemsen, overleden in 1999, hebben het grootste deel van hun vermogen bij testament in een fonds nagelaten. Dit fonds, genoemd naar de erflater, heeft als doelstelling het bieden van ondersteuning aan (ex) psychiatrische patiënten, bij hun terugkeer naar de samenleving of naar de arbeidsmarkt.

Door externe omstandigheden gehinderd, was actief optreden van de stichting naar buiten de eerste jaren niet goed mogelijk; vanaf 2003 was dat wel het geval.

ALGEMEEN BELEID

Na interne gedachtewisseling en extern advies, heeft het bestuur een aantal algemene beleidslijnen uitgezet als basis voor het te voeren beleid bij de concretisering van de doelstellingen van het dokter Wittenberg fonds.

De dokter Wittenberg Stichting behoeft geen eeuwig leven te hebben; een periode van actief zijn, die gerelateerd is aan de vermoedelijke resterende levensduur van het echtpaar Wittenberg, indien zij in goede gezondheid zouden hebben voortgeleefd, houdt in dat de stichting tot aan circa 2025 actief zou kunnen zijn.

Omstreeks dat tijdstip zou daarom het kapitaal uitgeput kunnen zijn, al is dat niet direct noodzakelijk; gelet op de omvang van het vermogen betekent dit, dat een jaarlijks uitgaven budget van € 100.000-€ 150.000 beschikbaar is voor financiering van de doelstelling, afgezien van de kosten.

Het bestuur heeft besloten, voorshands geen eigen organisatie in te richten met een bureau en eigen huisvesting. Daardoor kunnen enerzijds de kosten beperkt blijven en wordt langdurige vastlegging van middelen vermeden, maar anderzijds is de slagkracht van de stichting daardoor beperkt.

SUBSIDIEBELEID

Door de gekozen beleidslijn is het zaak, op zoek te gaan naar organisaties en projecten, die de doelstelling van de stichting (mede) kunnen vormgeven.

Voor de communicatie extern en de verantwoording intern heeft het bestuur een aantal regels vastgesteld, waaraan de te financieren activiteiten of projecten zouden moeten voldoen, om voor medefinanciering door de stichting in aanmerking te komen.

Projecten moeten zich bij voorkeur bevinden in de regio Deventer - Zutphen - Apeldoorn, dit komt immers overeen met het gebied waarin dokter Wittenberg en zijn echtgenote werkzaam zijn geweest of van waar hun patiënten afkomstig waren.

Als doelgroep wordt gezien de in het reguliere circuit uitbehandelde psychiatrische patiënten. Waar sprake is van activiteiten of projecten, gericht op deelname door groepen met andere of meervoudige problematiek (alcohol en drugsverslaafden, probleemjongeren, psychogeriatrische patiënten) wordt toch getracht, zo dicht mogelijk bij de eigenlijke doelgroep te blijven.

Primair wordt beoogd, de exploitatie van voorzieningen, bestaand of nieuw, mogelijk te maken door (mede) financiering; eigen inspanning wordt wel gevraagd. Aan het doen van investeringen wordt in het algemeen niet meegewerkt.

De (mede) financiering wordt gericht op activiteiten en projecten, die daadwerkelijke ondersteuning bieden bij terugkeer naar arbeidsmarkt of samenleving, niet op de organisaties, die dergelijke activiteiten projecten realiseren.

Een zekere voorkeur gaat uit naar projecten opgezet door personen, uit de doelgroep zelf afkomstig, ervaringsdeskundigen dus.

SUBSIDIEVOORWAARDEN

In principe wordt aan organisaties, die projecten indienen voor medefinanciering, gevraagd:

- een omschrijving te geven van het project, met begroting en weergave van eigen inspanning;
- bereidheid tot het rapporteren over verloop en resultaten van het project;
- één verantwoordelijke functionaris aan te stellen;
- na beëindiging een publicatie te wijden aan het project;
- in het algemeen zal aan de indiener worden gevraagd rechtspersoonlijkheid te bezitten.

SAMENVATTING TOEGEKENDE SUBSIDIES

2004 : 4 projecten, samen circa € 15.000
2005 : 10 projecten, samen circa € 77.000
2006 : 7 projecten, samen circa € 37.000
2007 : 5 projecten, samen circa € 37.000

Zoals uit bovenstaande cijfers blijkt, wordt het beschikbare uitgavenbudget sterk onderschreden. Daarbij komt dat, ondanks het betrekkelijk voorzichtige beleggingsbeleid, de beleggingsresultaten bepaald niet negatief zijn geweest. Het uitgavenbudget hoeft dus zeker niet neerwaarts bijgesteld te worden. De conclusie is, dat bij voortzetting van het huidige beleid in zake mede financiering van projecten, de doelstelling voor minder dan 50% wordt gehaald. Evaluatie van het gevoerde beleid en bezinning op bijstelling daarvan is dus noodzakelijk.

WERKWIJZE

De dokter Wittenberg Stichting is geen beleggingsinstelling. Het bestuur heeft in 2004 in overleg met de financiële adviseur besloten tot een defensief beleggingsbeleid. Van de oorspronkelijke beleggingsportefeuille zijn daarom de meest risicovolle beleggingen verkocht en het belang van een aantal fondsen is verkleind.

In 2005 heeft het bestuur besloten het beheer onder mandaat over te dragen aan een professionele beheerder. Regelmatig overleg met deze beheerder is er op gericht, de portefeuille waar nodig bij te stellen, om aan de doelstelling van het defensieve beleggingsbeleid te voldoen.

De ervaringen met deze wijze van beheer zijn positief, de resultaten gunstig in een sterk wisselend beleggingsklimaat van de afgelopen jaren.

Voor financiering van de doelstelling is, in een normaal economisch klimaat en met de huidige werkwijze, tot 2025 ten minste € 100.000 per jaar beschikbaar.

De huidige werkwijze houdt in, dat het bestuur in hoofdzaak zelf alle voorkomende werkzaamheden verzorgt en geen organisatorische of administratieve ondersteuning geniet. Het voordeel daarvan is, een directe kennismaking met de indieners van projecten, waardoor goed zicht wordt verkregen op beoogde projecten.

Voordeel is ook, dat de kosten van de stichting beperkt kunnen blijven. Afgezien van de kosten van beheer van het vermogen en accountantskosten, bedroegen de jaarlijkse kosten minder dan € 5.000.

EVALUATIE PROJECTEN

De ervaringen van ruim vier jaar met de toekenning van subsidies zijn uiteenlopend van aard. Wat als eerste opvalt is, dat verschillende in eerste instantie aangemelde projecten niet goed van de grond komen, verzanden en subsidie-aanvragen worden ingetrokken. Daarbij kan worden aangetekend, dat de oorzaak daarvan zeker niet is gelegen in een stringenter vasthouden door de stichting aan de geformuleerde spelregels van het subsidiebeleid of aan de voorwaarden van toekenning van subsidies. Sterker: het tegendeel is het geval. Ook buiten het gemarkeerde werkgebied worden subsidies toegekend; verschillende investeringsprojecten werden gesteund; aan de 'eisen' van rapportage werd niet steeds voldaan; aan verschillende projecten, ingediend door organisaties zonder rechtspersoonlijkheid werd desondanks steun verleend.

Positief is het stichtingsbestuur over projecten, waarbij ervaringsdeskundigen zijn betrokken. Ondanks de soms beperkte organisatorische of administratieve vaardigheden is de betrokkenheid van deelneming aan deze projecten groot; onder andere tot uiting komende in de zorgvuldige manier waarop met de toegekende subsidies wordt omgegaan en daarover verantwoording wordt afgelegd. Voorts is opvallend het succes van projecten, waarbij zelfwerkzaamheid, creativiteit en zelfexpressie centraal staat; te noemen zijn bijvoorbeeld verschillende projecten, waarbij deelnemers de schilderkunst (leren) beoefenen. In dit verband moet zeker worden vermeld het project schrijfgroepen van Pseudoniem in Zwolle, een project, dat al meer dan drie jaar loopt. Door interventie van de stichting krijgt dit project mogelijk vervolg op andere plaatsen.

ONTWIKKELINGEN IN HET VELD VAN DE GEZONDHEIDSZORG

In de zorgverzekeringswetgeving zijn belangrijke wijzigingen ingetreden. Te noemen zijn:

- de kortdurende psychiatrische zorg, gericht op *cure*, is ondergebracht in het basispakket van de standaardverzekering;
- de langdurige psychiatrische zorg blijft in de AWBZ;
- de maatschappelijke zorg en huishoudelijke hulp en (delen van) de thuiszorg, voorheen gefinancierd uit de AWBZ, zijn inmiddels ondergebracht in de WMO, voor de uitvoering waarvan de gemeenten verantwoordelijk zijn.

De vermelde veranderingen zijn van recente datum. In hoeverre gewijzigde financieringsstromen tot veranderingen in gedrag van partijen zullen leiden, is dus nog af te wachten. Wel is te constateren, dat veel gemeenten nog zoekende zijn naar de wijze, waarop zij hun nieuwe rol in de maatschappelijke zorg of thuiszorg het beste kunnen invullen.

PUBLICITEIT

In de verslagperiode is bewust geen publiciteit gezocht in de media, met één uitzondering. Bij de opstart van de eerste projecten is een interview gegeven aan de regionale dagbladen. Wel is langs andere wegen gezocht naar mogelijkheden om in contact te komen met (organisaties van) doelgroepen en projecten, die voor subsidiering in aanmerking zouden kunnen komen.

Zo is, samen met de Stichting Elisabethfonds te Deventer aan het bureau van Adhesie gevraagd, een inventarisatie te maken van mogelijke doelgroepen in Overijssel en de mogelijkheden, om daarmee in contact te treden. Het leverde nog niet de nagestreefde scope verbreding op.

Ook is, eind 2006, een conferentiemiddag georganiseerd, waarin een drietal projecten werden gepresenteerd door betrokkenen. Ongeveer vijftig deelnemers uit organisaties van relaties hebben daarin intensief met elkaar van gedachten gewisseld; in die zin een succes.

De vraag blijft, of het zoeken naar publiciteit er toe zal leiden, dat meer mogelijkheden van projecten zich zullen aandienen; adviezen zullen daartoe worden ingewonnen.

BELEIDSOPTIES.

Kijkend naar de toekomst: met in het achterhoofd de evaluatie van het beleid gevoerd in de afgelopen jaren, dienen zich verschillende mogelijkheden van bijstelling daarvan aan.

Doel is, het beschikbare budget beter te benutten.

Te noemen zijn, in willekeurige volgorde:

- uitbreiding van het geografische doelgebied;
- uitbreiding van de doelgroepen naast (ex)psychiatrische patiënten, ook verslaafden, dak- en thuislozen, probleemjongeren;
- Niet alleen in de exploitatiesfeer, maar ook in investeringssfeer mee financieren.

Ook is te denken aan het aangaan van relaties met specifieke partijen en projecten, door hen geëntameerd, te ondersteunen.

Concreet

- Ypsilon
- zorgboerderijen
- zorgverzekeraars
- gemeenten.

Alvorens daarin een keuze te maken, zal het bestuur aan een aantal betrokkenen en deskundigen advies vragen

BESTUUR

Vanaf 2003 is het bestuur in samenstelling ongewijzigd gebleven.

Bestuursleden zijn:

voorzitter	Braaksma, Sape Bienze
penningmeester	ter Velde, Pieter Marinus
secretaris	Veldman-Dingen, Johanna Catharina Christina
lid	de Koning- Wittenberg, Walburgis Anna Maria.

Het bestuur kwam gemiddeld zes keer per jaar bijeen. Een delegatie uit het bestuur voerde gesprekken met indieners van projecten en bezocht ondersteunde projecten.

AANGEVRAAGDE EN TOEGEKENDE SUBSIDIES VOOR PROJECTEN

De Garve, Lochem	'Zo gek nog niet'	€ 950
Stichting Natuur Anders, Deventer	Aanschaf grasmaaier	€ 2.850
Vacant, Apeldoorn	Ondersteuning patiënten	ingetrokken
Helicon, Enschede	Vakantieproject	ingetrokken
Pseudoniem, Zwolle	Schrijfgroep	€ 1.850
GGZ, Midden Brabant	Computerkamer	€ 9.974
De Kij, Deventer	Psychiatrische verpleegkundige	ingetrokken

4 projecten: in totaal € 15.000

Stichting Part, Zwolle	5 jaar maatjeswerk	ingetrokken
Stichting Radar, Doetinchem	Digitaal in de samenleving	€ 20.000
SKJPON, Apeldoorn	Speeltuinvoorzieningen	€ 25.000
Adhesie, Deventer	Gedichtenwedstrijd	€ 1.000
Verpleeghuis, Zevenaar	Inrichting snoezelkamer	afgewezen
Cliënteninitiatieven, Deventer	Helpdesk belasting teruggave	€ 3.100 garantie
Tafeltjesmaatjes, Deventer		€ 13.000 garantie
GGNet familiaaraad, Zuthpen	Training weerbaarheid	afgewezen
Cliënteninitiatieven, Deventer	Reis naar België	€ 5.500
Cliënteninitiatieven, Deventer	Trip naar Londen	€ 1.500
Stichting Daar, Apeldoorn	Artotheek	€ 8.000

9 projecten: in totaal € 77.000

Vrienden van Wenumhoeve, Apeldoorn	Bloemenproject	€ 5.000
Stichting Pseudoniem, Zwolle	Tweede schrijfgroep	€ 2.000
Stichting Jeugd en Kinderpsychiatrie, Ede	Speeltuinvoorzieningen	afgewezen
Stichting Radar, Zuthpen	Virtueel thuishonk	€ 7.000
Ypsilon, landelijk	Aanschaf caravan	€ 19.800
Ypsilon, afdeling Enschede	Congres	€ 1.350
Verslavingsproject, Zuthpen		afgewezen
WOPIT, Enschede	RIBW-achtige initiatieven	afgewezen
Stichting Pseudoniem, Zwolle	Begrotingssteun	€ 2.000
Therapeutische werking huisdieren	De Meern, Amsterdam	afgewezen

6 projecten: in totaal € 37.150

RIBW, Apeldoorn	Website 'mijn herstel'	€ 10.000
Hout en Zo, Deventer	Begeleiding jongeren	€ 10.000
Stichting Daar, Apeldoorn + Pseudoniem	Schrijfgroep	€ 7.000
Pat en Pluim, Doetinchem	Informatie platform	afgewezen
Mevafonds, Heeten	Organisatie vakanties	afgewezen
Tradar, Zuthpen	Trainingscentrum	aangehouden
Zorgbelang, Arnhem	Theatergroep	€ 10.000

4 projecten: in totaal € 37.000